

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 44/2015 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Elina Thorström, liikenne- ja viestintäministeriö
- toimitusjohtaja Lauri Kivinen, Yleisradio

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan valtion televisio- ja radiorahastosta annettua lakia muutettavaksi siten, että valtion talousarviosta valtion televisio- ja radiorahastolle Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen suoritettavaan määrärahaan ei vuodelle 2016 tehtäisi indeksin mukaisia vuotuista korotusta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2016 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016 ja olemaan voimassa 31 päivään joulukuuta 2016.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 7 §:ssä säädetyn julkisen palvelun kustannusten kattamiseksi olevan määrärahan suuruutta tarkistetaan vuosittain kustannustason muutosta vastaavasti. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että vuoden 2016 osalta luovutaan poikkeuksellisesti tarkistuksesta. Valiokunta toteaa, että leikkaus on nykytilanteen vuoksi välttämätön tekninen ratkaisu ja toistaa lausunnossaan LiVL 4/2015 vp — HE 30/2015 vp, VNS 1/2015 vp esittämänsä

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2015 vp

huolet sekä korostaa, että Yleisradio Oy:n mahdollisuuksia toteuttaa julkisen palvelun tehtävää tulee seurata myös ottaen huomioon molemmat kansalliskielet ja saamen kielen asema. Valiokunta korostaa asetetun ja juuri työnsä aloittaneen parlamentaarisen työryhmän roolia Yleisradio Oy:n julkisen palvelun tehtävää ja riippumatonta toimintaa sekä rahoitusta arvioitaessa.

Valiokunta toistaa aikaisemmin mietinnössään LiVM 5/2015 vp — K 8/2015 vp korostamaansa Yleisradio Oy:n alueellisen toiminnan merkitystä ja Yleisradio Oy:n keskeistä roolia kotimaisen ohjelmasisällön tuottajana ja hankkijana sekä Yleisradio Oy:n merkitystä demokratian, sananvapauden sekä viestinnän monipuolisuuden ja riippumattomuuden kannalta.

Valiokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ja ehdottaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 44/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 19.11.2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Ari Jalonen ps
varapuheenjohtaja Mikko Alatalo kesk
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Jyrki Kasvi vihr
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Mats Löfström r
jäsen Eeva-Maria Maijala kesk
jäsen Outi Mäkelä kok
jäsen Markku Pakkanen kesk
jäsen Satu Taavitsainen sd
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk
varajäsen Arto Satonen kok (osittain)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2015 vp
Vastalause

VASTALAUSE

Perustelut

Hallituspuolueet ovat rikkoneet yhteisesti sovittuja parlamentaarisia sääntöjä Yleisradion asemasta ja rahoituksesta päättämisessä päättäessään keskenään hallituksen esityksen mukaisesti yleisradioveron indeksin jäädyttämisestä vuodelle 2016. Tämä on vastoin eduskuntapuolueiden yhdessä sopimaa ja rikkoo sekä eduskunnan että tämän valiokunnan tahtoa vasta muutama vuosi sitten säädetyistä laista Yleisradion rahoituksesta ja sen riippumattomuudesta. Eduskuntaryhmien puheenjohtajien yhteisestä julkilausumasta 16.12.2011: "Vuonna 2013 Yleisradio Oy:n julkisen palvelun rahoituksen taso on 500 miljoonaa euroa veroineen. Tasoa tarkistetaan vuosittain (alkaen vuodesta 2014) indeksin mukaista vuotuista kustannustason nousua vastaavasti." sekä "Jos tänään sovittu ratkaisun jatkovalmistelussa havaitaan tarvetta aineellisiin muutoksiin, myös niiden valmistelussa nojaututaan parlamentaariseen tukeen."

Hallitus on myös vuoden 2016 talousarvioesityksessään siirtämässä Yleisradion rahoitusta osaksi valtiontalouden kehyksiä vastoin eduskuntapuolueiden ryhmäpuheenjohtajien 16.12.2011 julkilausumaa: "Yleisradio Oy:n riippumattomuuden turvaamiseksi on perusteltua, että julkisen palvelun vero ei sisälly valtiontalouden kehyksiin. Vero tuloutetaan teknisesti valtion talousarvioon, josta varat ohjataan valtion televisio- ja radorahastoon." Siirto kehyksiin vahingoittaa Yleisradion rahoituksen riippumatonta asemaa huolimatta lupauksista kunnioittaa sitä. Perustelu siirron teknisestä vaatimuksesta ei pidä, kun muitakin rahastoja on pidetty poliittisella päätöksellä kehysten ulkopuolella.

Osana Julkisen talouden suunnitelmaansa hallitus on linjannut toteuttavansa Yleisradion rahoituksen lisäleikkauksia jäädyttämällä yleisradioveron indeksin koko vaalikaudeksi. Tämä rikkoo myös parlamentaarisen käsittelyn periaatteita sekä uhkaa Yleisradion riippumatonta julkisen palvelun tehtävää. Huomattavaa on myös, ettei indeksin jäädyttäminen vaikuta millään tavalla valtiontalouden alijäämäisyyteen tai merkittäväällä tavalla kansalaisten ostovoimaan. Kyse on puhtaasti poliittisesta valinnasta.

Yleisradion rahoitus on palautettava parlamentaariseen valmisteluun. Esitykset on valmisteltava liikenne- ja viestintäministeri Bernerin 30.10.2015 perustaman Yleisradion julkisen palvelun tehtävää ja rahoitusta arvioivan parlamentaarisen työryhmän työn tulosten perusteella.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hylätään.

**Valiokunnan mietintö LiVM 9/2015 vp
Vastalause**

Helsingissä 19.11.2015

Katja Taimela /sd
Suna Kymäläinen /sd
Satu Taavitsainen /sd
Jyrki Kasvi /vihr
Katja Hänninen /vas
Mats Löfström /r